

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 917
van **GWENNY DE VROE**
datum: 27 juli 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Recyclage afgedankte elektrische en elektronische apparatuur - Stand van zaken (2)

De beslissing van de Vlaamse Regering om de financiële reserves van Bebat en Recupel af te romen, werd enkele maanden geleden door het Grondwettelijk Hof vernietigd. In het Vlaams Parlement heeft de minister op 14 juni 2017 verklaard dat ze op deze beslissing zou reageren via twee fronten: de inkomstzijde en de uitkomstzijde.

"Aan de inkomstzijde zit een hele hoge reserve, dat kan niet, dus ik vind dat we daar moeten durven kijken of de consument gewoon geen of een veel lagere bijdrage moet betalen als hij een elektrisch apparaat of batterijen koopt. Zij betalen, dus die reserve behoort toe aan de consument. Als er te veel reserve is, moeten we daar een geste doen."

"In de overeenkomsten en in het materialenprogramma staat dat aan de uitgavenzijde de beide organisaties mee moeten helpen en werken aan ecodesign en het voorkomen van afval. Ik denk dat ze daar nog meer kunnen doen."

Het voorkomen van afval en het hergebruiken, zijnde de recyclage, kan beter en zal met andere woorden onder de loep worden genomen. Maar ook bij de recyclage en het hergebruik van de materialen in onze gsm-toestellen én deze toestellen zelf is er nog werk aan de winkel. Het feit dat mensen hun persoonlijke gegevens op het toestel niet (optimaal) kunnen verwijderen of niet weten wat er na recyclage met hun gegevens zal gebeuren, vormt een van de grootste drempels.

Naar aanleiding van de bespreking in de commissie Leefmilieu van 14 maart 2017 heeft de minister verklaard dat ze verder wenst te sensibiliseren rond de recyclage en het hergebruik van gsm's, smartphones én laptops via de oprichting van een werkgroep vanuit de Openbare Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). De werkgroep zou zijn gestart onder de naam 'Innovate by 2020'.

Naar aanleiding van mijn schriftelijke vraag (nr. 588 van 20 april 2017) heeft de minister verklaard dat Recupel de sensibilisering rond de correcte inzameling van AEEA (afgedankte elektrische en elektronische apparatuur) volledig op zich neemt in uitvoering van de milieubeleidsovereenkomst. Op 14 juni 2017 benadrukte ze in het Vlaams Parlement dat zij overtuigd is dat een campagne, samen met Recupel, nodig is om verder in te zetten op bewustwording en kennisverwerving omtrent de verwerking en verwijdering van de persoonlijke gegevens op elektronische toestellen na recyclage. De opdracht werd in juni 2017 gegeven, aldus de verklaringen van de minister. Zij gaat ervan uit dat men bezig is met de campagne of de sensibilisering uit te rollen.

Sinds de verstrenging van de inzameldoelstellingen in de AEEA-richtlijn moet het inzamelpercentage van AEEA sinds 1 januari 2016 per lidstaat 45 procent bedragen. In Vlaanderen halen we nu al de inzameldoelstelling van 45 procent, aldus het antwoord van de minister op mijn vorige schriftelijke vraag (nr. 588). Vanaf 1 januari 2019 zal dit 65 procent moeten zijn.

1.
 - a) Op welke manier zal de minister de verlaging van de recyclagebijdragen als gevolg van de opgebouwde financiële reserves, verwezenlijken?
 - b) Wat is de timing hiervoor?
 - c) Hoe verloopt het overleg hierover met zowel Bebat als Recupel? Hoe staan zij ten aanzien van deze verlaging?
2. Op welke manier zal het bestaande inzamelnetwerk van Bebat en Recupel geëvalueerd en geoptimaliseerd worden?
3.
 - a) Wat is de uiteindelijke doelstelling van de werkgroep 'Innovate by 2020'?
 - b) Wie zetelt in deze werkgroep?
4.
 - a) Op welke manier zal Recupel de consumenten verder sensibiliseren en activeren om hun ongebruikte elektro sneller in te leveren?
 - b) Welke projecten plant de organisatie om herstel en hergebruik te promoten?
 - c) Op welke manier wordt de minister hierbij betrokken?
5.
 - a) Wat is de stand van zaken van de campagne die op vraag van de minister zou worden uitgerold?
 - b) Welke timing hanteert men hiervoor?
 - c) Is deze campagne enkel gericht op het recycleren en het hergebruiken van elektrische apparatuur of geldt ze ook voor batterijen? Zo ja, op welke manier?
6. Hoe zal Vlaanderen de inzameldoelstelling van 65 procent voor 2019 halen? Welke concrete maatregelen plant de minister hiervoor?

ANTWOORD

op vraag nr. 917 van 27 juli 2017

van **GWENNY DE VROE**

1. a) De OVAM heeft een adviesrecht op het financieel plan van Bebat en Recupel. Op die manier kan de OVAM sturend optreden om de financiële reserves af te bouwen, zoals de laatste jaren al is gebeurd.

b) Voor Bebat is een aangepaste milieubijdrage voorzien vanaf 1 januari 2018. Met Recupel wordt nog verder overlegd voor de invoering van aangepaste tarieven tegen 1 juli 2018 conform de milieubeleidsovereenkomst (MBO).

c) Beide organisaties steunen de visie om de reserves verder af te bouwen. Zij verkiezen een geleidelijke afbouw om de milieubijdrage over een langere periode stabiel te houden.
2. Met het oog op het bereiken van de ambitieuze inzameldoelstellingen zijn zowel Bebat als Recupel op continue basis op zoek naar optimalisaties en uitbreidingen van het inzamelnetwerk.
Zo heeft Recupel de laatste jaren sterk ingezet op de inzamelrecipiënten voor klein elektro in supermarkten en op 'Recupel on tour', waarmee Recupel met een mobiele inzamelinstallatie naar gemeenten en evenementen gaat.
Bebat heeft met nieuwe inzamelacties in 2016 het hoogste inzamelpercentage ooit bereikt. Het inzamelpercentage bedroeg 71% terwijl de wettelijke doelstelling 45% is.
3. a) Innovate by 2020 is een meerjarenproject dat werd gestart binnen Recupel in samenwerking met de 3 gewesten om een antwoord te bieden op de uitdagingen van de toekomst. Naast een communicatiestrategie die erop gericht is de inzamelreflex bij de bevolking en de bedrijven in te burgeren, en het streven naar een verhoogd engagement van het eigen inzamelnetwerk, ontwikkelt Recupel initiatieven om in samenwerking met bestaande en toekomstige partners de elektro-afvalstromen in België beter in kaart te brengen. Voor elke sector wordt bekeken hoe de rapportage potentieel verbeterd kan worden, welke specifieke acties in die zin ondernomen kunnen worden en met welke partijen er moet samengewerkt worden. De gewesten volgen dit project mee op en hebben hun engagement gegeven om op te treden bij illegale praktijken. In de verschillende Raden van Bestuur en de Interregionale Overlegmomenten zullen de evoluties van dit meerjarenproject gecommuniceerd en opgevolgd worden. "Innovate by 2020" is een project dat meerdere jaren in beslag zal nemen.

b) Innovate by 2020 is een project opgericht en getrokken door Recupel. De OVAM is betrokken bij de uitvoering maar geen initiatiefnemer. Ook de andere gewesten hebben hun engagement van meer controle gegeven. Daarnaast worden ook de inzamelaars en verwerkers betrokken bij dit project.
Ook specifieke inzamelacties brengen dit thema onder de aandacht en benadrukken het belang van een circulaire maatschappij waarbij elke partij en niet in het minst de ontdoener een rol te spelen heeft. Hierbij gaat vooral ook aandacht uit naar jeugd.
4. a) Recupel lanceert een nieuwe golf van de Gebruik Je Hoofd campagne die in 2016 gelanceerd werd en uitermate succesvol was. Deze campagne focust op het gratis

binnenbrengen van klein elektro in het RecyclePunt netwerk. Hiervoor is geen nieuwe aankoop verplicht.

- b) Recupel werkt op structurele wijze samen met de kringloopsector. De hergebruikboodschap maakt systematisch deel uit van de Recupel-communicatie. Recupel raadt de consument steeds aan om zich eerst af te vragen of het toestel dat hij afdankt te herstellen is, maar Recupel heeft ook systemen ingebouwd om te controleren of een afgedankt toestel voor de hergebruiksector van nut zou kunnen zijn.

Hergebruik maakt dan ook integraal deel uit van de Recupel-keten. Het partnerschap met de sector is door de jaren heen gegroeid. De bedoeling is om de kringloopsector te bedienen van genoeg bruikbaar oud elektro om hun activiteiten te ontwikkelen, wat de laatste jaren mooi gelukt is en nog verder moet ontwikkeld worden. De Kringwinkels kunnen steeds meer elektrotoestellen aan de man brengen. Samen met Recupel werden duidelijke hergebruikcriteria opgesteld. Bijscholing gebeurt in samenwerking met de producenten. Zo heeft de kringloopsector toegang tot platformen die voor en door producenten zijn opgericht. Daar vinden ze nuttige informatie over herstellingen en kunnen ze indien nodig de juiste onderdelen bestellen.

- c) Conform de MBO worden alle campagnes van Recupel voorgelegd aan de OVAM. De OVAM is ook waarnemer in de diverse Raden van Bestuur. Daarnaast worden alle projecten ook besproken in een operationeel interregionaal overleg dat gemiddeld tweemaandelijks samenkomt. Tot slot worden de grote projecten en beleidslijnen ook besproken op het jaarlijks strategisch overleg met Recupel.

- 5. a-b) Dit maakt deel uit van het integrale project "innovate by 2020".

- c) Innovate by 2020 wordt alleen uitgerold voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA).

- 6. In de eerste plaats is het de opdracht voor Recupel om de inzameling van AEEA te verbeteren. Het verder optimaliseren van het inzamelnetwerk en gerichte communicatie kunnen het inzamelcijfer nog optrekken. Daarnaast moet het AEEA dat wordt ingezameld via andere kanalen dan Recupel, beter in kaart gebracht worden. Sinds de nieuwe Europese richtlijn voor AEEA zijn immers alle actoren verplicht om te rapporteren over het AEEA. Hiervoor is met BEWEEE een rapportagetool ontwikkeld.